

Valgamaa Malevas vahetub pealik

Kapten Rein Luhavälja asemel hakkab Valgamaa maleva tüüri hoidma kapten Tõnis Org. Neljapäeval, esimesel septembril andis Valgamaa maleva pealik kpt Rein Luhaväli oma ülesanded üle seni maleva staabiülema ametipostil olnud kpt Tõnis Orule ja siirdub jõustruktuurides toimiva rotatsiooni tulemusena Viru Maleva pealikuks.

Kolmapäeval, 31. augustil kogunesid paljud jõustruktuuride ning üldsuse esindaja Valgamaa Maleva õppeklassi, avaldamaks kpt Luhavälja tunnustust tehtu eest.

„Olen teeninud Valgamaa maleva pealikuks ligemale kuus aastat. Selle aja jooksul tegime ära palju, kuid mõndagi jäi tegemata,“ ütles Rein Luhaväli möödunud tagasi vaadates.

Kõneleja lisas, et Valgamaale tulles püstitas ta endale eesmärgiks arendada igakülgset koostööd nii maleva sees, maakonna erinevates sfäärides ja ka kaugemal.

„Tänaseks oleme suutnud luua tihedad koostöösuhted isegi Läti Kaitseliitide esindajatega. Järgmise etapina näeksin ka Valgamaa ja Viru malevate koostöövõimaluste avardumist,“ lisas Luhaväli. Oma lühikese tagasivaate lõpus tänas kpt Luhaväli kõiki Valgamaa Maleva kaitseliitlasi ja üldsuse esindajaid meeldiva ning sisutiheda koostöö eest.

Kaitseliidu Peastaabi koostööjaoskonna juhataja Heiki Arike märkis, et hetkel on Kaitseliidus taolisi üleviimisi palju. „Eriliselt on silma paistnud, et kpt Luhaväli on Valgamaa malevat juhtides koostööle erilist rõhku pannud. Siinjuures olen märganud, et ta oskab koostööpartneritega suheldes õiget ja asjalikku juttu ajada

ning omab ka kindlat kätt, mis edasiviivaid otsuseid trüüb,“ märkis Arike.

Lõuna Kaitseringkonna ülem, kolonelleitnant Vahur Murulaid, ütles kpt Luhavälja tänades, et ta püüdis malevat edasi viia. „Valgamaa maleval on vedanud, et selline mees umbes kuus aastat tagasi maleva juhtimise enda kätte võttis,“ märkis Vahur Murulaid.

Kõneleja lisas, et Luhavälja heaks iseloomujooneks on positiivne suhtumine nii teenistusülesannete täitmisse kui ka oma võitluskaaslastesse. „Tegelikult olen ma kõigi viie malevaga – Valga, Võru, Sakala, Tartu ja Põlva malevaga rahul. Kõik nad püüavad võimaluste piires Eesti kaitsevõimet edasi arendada,“ märkis kolonelleitnant Murulaid. Valgamaa Omavalitsuste Liidu esimees Madis Gross märkis tunnustavalt, et kpt Luhaväli osales sageli nen-

de koosolekutel. „Üheskoos arutasime sageli nii vabariiklike kui ka maakondlike ürituste läbiviimist. Eriti südamelehedane oli temale töö noortega. Nagu sõjaväelasele kohane, oli kapten Luhaväli üldiselt napisõnaline, aga konkreetne. Tema juures põhiteemast kõrvalekaldu mis ei esinenud,“ väitis Gross.

Valga maavanem Margus Lepik rõhutas, et Valgamaa Malev on liikunud kindlalt selles suunas, et maakonna elanikud tunneksid end turvaliselt ja kaitstult. „Meil on hea meel, et Sina, kpt Luhaväli, sattusid Valgamaale ja löid koos oma teotahelise liikmeskonnaga meie maakonda kindlustunde ning Eesti kaitsevõime suhtes usaldusväärse õhklinna,“ ütles maavanem Lepik. Valga linnapea Kalev Härk tänas kpt Luhavälja aastaid kestnud Valgamaa maleva juhtimise eest ja märkis, et

maakonna põhilisem jõustruktuur ja üldsus on leidnud ühise keele ja meele ning teavad nüüd, kuidas koos ühise eesmärgi nimel edasi minna.

Valga politseijaoskonna ülem Tõnu Kürsa meenutas, et kpt Luhaväli astus Valgamaa maleva pealikuks tema kabinetti ja ütles, et piirkonna suuremad jõustruktuurid suudavad üksnes koos tegetesedest rahvast ja maad hoida ning kaitsta. Sellest hetkest on kaitseliitlased ja politseinikud üksteist toetanud ning korralikku üheskoos tõkestanud.

Läti Vabariigi Zemessardze 22. pataljoni komandör Maris Tutins ütles, et tema on oma ametipostil olnud umbes aasta, kuid juba selle aja jooksul on Valgamaa maleva pealik kpt Luhaväli olnud Valmieras töökohtumisel juba kahel korral. „Oleme teineteist tundma õppinud ja koostöö käima saanud.

Siit järeldeb, et meie ei ole pelgalt head naabrid vaid ka head koostööpartnerid. Oli plaanis isegi vahetusohvitseride ja allohvitseride süsteem käivitada. Meil, Läti kaitseväelastel on, mida Valgamaa malevast õppida. Oleme aru saanud, et Eesti Kaitseväge võimalused oma jõustruktuuri arendamiseks on mõnevõrra avaramad, kui Lätis. Kasvõi juba teavitustöö osas. Loodame, et kpt Luhavälja uuele teenistuskohale siirdumise järel meie pataljoni ja Valgamaa maleva vaheline koostöö jätkub vähemalt samal tasemel,“ rääkis alampolkovnik (kolonelleitnant) Tutins.

„Valgamaalase“ peatoimetaja Sirti Homuha avaldas oma sõnavõtu heameelt selle üle, et maakonnalehe ja Kaitseliidu Valgamaa Maleva vaheline koostöö on üha sisutihedamaks muutunud.

Kpt Tõnis Org, kes esimesest

septembrist asub Valgamaa Maleva pealiku kohusetäitja ülesannetesse väitis, et tundis kpt Luhavälja ammu enne Valgamaa maleva staabiülema ametisse asumist. „Oleme mõlemad suurtükiväelased ja sellest juhtuvalt pikka juttu ei aja. Meie mõlemate jaoks on olulised teod, mitte pikad arutelud. Sellest põhimõttest lähtudes on ka meie kaks aastat väldanud koostöö olnud tõine ja asjalik,“ märkis kpt Org.

Vello Jaska
Valgamaa Maleva
teavituspäalik

Oma Maa toimetuse ja Sakala Malev soovivad kpt Luhaväljele edu ja endist toimekust Viru Maleva pealikuks, sest olime ju aastaid ka meiega vaheline läbisaamine polnud kehvem, kui eelnimetatud asutuste ja organisatsioonidega. Jõudu!

Saaremaa maleva uus pealik on kolonelleitnant Kristjan Moora

Alates 5. septembrist sai Kaitseliidu Saaremaa maleva uueks pealikuks kolonelleitnant Kristjan Moora.

Kolonelleitnant Moora on sündinud 1964. aastal Tallinnas.

Ta on lõpetanud Tartu Ülikooli bioloogia erialal ja rahvusvahelise julgeoleku-

poliitika erikursuse Genfi Ülikoolis. Lisaks on kolonelleitnant Moora läbinud Balti Kaitseliitide vanemstaabiohvitseride kursuse, Šveitsi armee kompanii- ja pataljoniülema taseme juhtimisalased erikursused, Hamburgis Bundeswehri Juhtimisakadeemias kind-

ralstaabi ohvitseride kursuse ning teisi kursuseid.

Kolonelleitnant Moora on osalenud ÜRO rahuvalvemissioonidel Horvaatias ja Lõuna-Liibanonis, teeninud Balti pataljonis erinevatel ametikohtadel, Kaitseliidu peastaabis staabiohvitserina, Maaväe staabis pla-

neerimisjaoskonna ülemana ja 1. jalaväebrigaadi 1. jalaväepataljoni ülemana. Ta on töötanud Balti Kaitseliitides sõjalise juhtimise ja kriisi- de reguleerimise õppejõuna ning olnud OSCE sõjaline vaatleja Gruusias ja Lõuna-Osseetias. Enne Saaremaa maleva pealikuks saamist oli

kolonelleitnant Moora Eesti kaitseatašee Saksamaal, Šveitsis ja Tšehhis.

Kolonelleitnant Moorat on autasustatud Eesti rahuvalvaja medaliga, Balti pataljoni teenetemedaliga ja Balti Kaitseliidu teenetemedaliga.

Eelmine Saaremaa maleva

pealik major Toomas Luik asus alates tänasest juhtima Kaitseliidu Peastaabi personaliosakonda.

Merle Ott
N-It
Nooremstaabiohvitser
Avalike suhete osakond
Kaitseliidu Peastaab

OMA MAA

Viljandi, oktoober 2011

Oktoober

Möödunud sajandi neljakümnendate aastate lõpus ja viiekümnendatel oma kooliteed alustanud inimestel on tõenäoliselt veel meeles ühe eesti luuletaja kirjutatud luuletuse algusread: „Suur Oktoober, Neeva vete käärus...“.

Küllap on igal ajastul olnud inimesi, kes on pugejalikult ülistanud omi välitset või valitsevat korda. Kindlasti on aga ka siis olnud ka neid, kes seda teinud ei ole. On keeldunud tegemast või lihtsalt vait olnud. Eks „pugemiselgi“ olid vast omad põhjused. Kes lootis varasemate „pattude“ andeksandmist, kes paremat positsiooni ühiskonnas, kes autasusid või preemiaid või kes lihtsalt soovis valitseja armuliku tähelepanu.

Küllap teadis luuletaja ja teadsid ka paljud teised tookordki, et üllatoodud luuletusega ülistati ühte kuritegu – rahva poolt valitud seadusliku võimu vägivaldset haaramist, mässu. Mässu, mis tõi kolmveerand sajandi jooksul kannatusi ja korvamatuid kaotusi paljudele rahvastele, kümnetele või isegi sadadele miljonitele inimestele. Ega see kurjus pole veel tänini maailmast kadunud. Kuid selles pole mitte süüdi oktoobrikuu vaid ikka pahad inimesed.

Mida siis näitab meile porikuu või ka viinakuu kalender? Suuri pühapäsi sel kuul ei pühitseta, välja arvatud muidugi isiklikul olulisel tähtpäeval. Aga 14. oktoobril on rahvakalendri järgi KOLLETAMISPÄEV. Ju siis sellel päeval hakkavad meie metsad üha enam end kollasesse rüüsesse ehitama. Ent sellel päeval, aastal 1925, ilmus ka esimene **Kaitseüha ajakiri** „**Kaitse Kodu**“ number. Palju õnne ja jätkuvat edukat tegutsemist meie liikmeskonna teavitamiseks ja abistamiseks!

17. oktoobril on LUUKAPÄEV ja 28. oktoobril SINUPÄEV. Küllap nendelgi päevadel on rahvakalendri kohaselt oma tähendus.

Kindlasti puudutab meid igaühte ka see, et kui valitsus nii otsustab, siis oktoobrikuu viimasel pühapäeval ehk 30. oktoobril kell 4 on järjekordne üleminek nn talveajale. Ja kirikukalendri järgi on kuu viimasel päeval USUPUHASTUSPÜHA.

Aga 4. oktoobril 1944 algas Saaremaa vallutamine Punaarmee poolt ja sama aasta 8. oktoobril toimus kurikuulus Tehumardi öölahing, 11. oktoobril 1894 sündis Julius Kuperjanov, 16. oktoobril tähistatakse **hõimupäeva**, 19. oktoobril 1939 asusid N Liidu väed baasidesse Eestis, 20. oktoobril saame tähistada Kd Tartu Maleva 94. aastapäeva ja 31. oktoobril 1991 taastati Eesti Kaitseväge Peastaap.

Kindlasti on läbi aegade oktoobrikuul sündinud paljugi, nii kiiduväärset kui häbiäärset, kuid uuema ajaloo annailelides jääb neist kõige koletumana just oma hilisemate tagajärgede poolt just algumainitud nn „suur sotsialistlik oktoobrirevolutsioon“, millel sotsialismiga polnud üldse midagi ühist ja suureks puhusid selle ainult väiklased võimuahned inimesed, kelle valesid kahjuks kordasid ja siis moel ka mujal maailmas seda katku levitasid poliitiliselt lühinägelikud ja naiivsed tegelased. Mõned neist vist ei saanudki „nägijateks“. Ja kahjuks üsna mitmes riigis, nagu ka meie idanaabri juures, on veel ikka inimesi, kes peavad seda kõike õigeks ja õigustatuks. Piiblis on öeldud, et öndsad on need, kes ei näe, aga siiski usuvad. Tänapäeval tuleb välja, et öndsad tahavad olla ka need, kes ometi näevad ja vaevlevad, aga siiski veel usuvad, et „proletariaadi diktatuur kaotab maailmast igasuguse ebavõrdsuse, toob rahu maapeale ja teeb kõik inimesed ääretult õnnelikuks!“ Selle peale saab vaid öelda, et lolle ei künata ega külvata – nad kasvavad iseenesest.

R.K.

Soomes soolisuse probleeme uurimisega tegelev dotsent Taru Leppänen võitis sõna ajalehe „Helsingin Sanomat“ k.a. 23. augusti numbris koolide õppevahendites leiduvate viha õhutavate näidete suhtes. Tema arvates on viha õhutavateks näideteks algkoolidele mõeldud õpikutes sisalduvad natsionalistlikud laulud, mida kasutatakse näiteks Soome iseseisvuspäeva tähistamiseks. Autor käsitleb seda probleemi omapärasest vaatevinklist. Soolisuse probleeme uurijana ta näeb sellistes lauludes nagu F. Paciuse „Maamme laulu“ ja „Siniristilippu“ laul, ehk Soome lipu laul, maskuliinsust e-meessoolisust rõhutavaid teemasid. Ridade vahelt lugedes peaks nende laulude sõnad muudutama naiselikumateks, feministlikemateks või koguni sootuteks ehk soolises mõttes neutraalsemateks. Artiklist kumab läbi, et autorile pole üldse tähtis isamaalisus ega rahvustunne. Isegi neid sõnu ei tarvita ta oma üllitises. Ta räägib vaid natsionalismist, millest ta on andnud eriti negatiivse pildi. Sageli, kui räägitakse natsionalismist

ehk rahvuslusest, on kõneleja te/kirjutajate eesmärgiks luua kuvand rahvussotsialismist ehk natsionaalsotsialismist - natsismist. Pole paha, kui arutletakse selle üle, kuidas juba dotsendi tasemel on isamaalisuse ja rahvustunde tähendus ära kaotatud. Probleemiks on aga see, et paljudel lugejatel puudub oma kriitikalme, mistõttu eeltoodu taolisi arvamusi võidakse kergesti võtta omaks kui mõttegevust suunauid juhendeid, pealegi kui need on ära toodud üleriigilises ajalehes. Artikli autor võiks siiski mõelda, milline oleks Soome (ka Eesti) ja teised väikesed rahvusriigid ilma isamaalisuse, ilma rahvustundeta, ilma isevismateta ja ilma veteraanide sugupõlve poold loodud väärtusteta. Soome, nagu tõenäoliselt Eestigi oleks olnud jätkuvalt Venemaa poolt alistatud asumaa. Oleksime tõenäoliselt samal tasemel kui suur osa Venemaast tänapäeval on ja oleks ilma igasugusest lootusest paremale tulevikule. Nii näiteks on sündinud suuremale osale Soomelt vägivaldselt äravõetud maa-alade (mis on pindalalt pisut suurem, kui

2. septembril, kuus päeva enne Kaitseüha Võrumaa maleva 94. sünnipäeva, toimus Väimela staadionil tasavägine „jalgpallilahing“. Seekordne sõpruskohtumine kohaliku politsei meeskonnaga oli juba kolmas omavaheline joutkatsumine. Kui eelmisel aastal jäi skoor 1:4 Kaitseüha meeskonna kahjuks, siis tänava saavutatud viik 2:2 on igati kiiduväärne. Matši ajal kostusid tribüünidelt „fännide“ jõulised õpetussõnad mõlemale võistkonnale: „pressi peale, anna minna, löö sisse“ jne. Politsei meeskonnas mängis ka mitu noort politseikadetti, kes olid kiired, osavad ja hästi trennitud ning selle pärast oli nende panus nii oma meeskonna tulemuse kui kogu mängupilti igati hinnatav.

Süüdist märgisid Võrumaa Kaitseüha meeskonna ridades ja näitasid head mänguoskust Uku Vislapuu, Toomas Piirman, Priit Kõiv, Aivo Udras, nagu hindas võistkonna kapten Ahti Lepp. Kiidusõnu jätkus Ahtil ka oma meeskonna värvavahi Taimar Sõgise kohta. Loomulikult oli kaitseüha rüüsis ka maleva pealik kpt Kalev Ader ning vastaspool

Jätkuu hea tava

alles kuu aega ametis olnud Võru uus politsei juht Madis Soekarusk. Kindlasti aitas mõlema mehe aktiivne kaasmäng tõsta nii ründajate kui kaitsete indu ning üldse meeskondade võitlusvaimu. Võrumaa Maleva ja politseijaoskonna vahel on väljaspool spordiväljakuidki väga hea koostöö. Allkirjutanu arvates aitavad kahe jõustruktuuri

sidemete edasiarendamisele kaasa mitte ainult ühised laskevõistlused, vaid ka sõbralikud joutkatsumised teistel spordialadel, mida ilmekalt tõestas seekordnegi jalgpallimäng.

Saadi hea ülevaade nii vastase treenituse tasemest kui ka uutest „tõusvatest tähtedest“. Kõige aluseks aga on hea füüsiline ettevalmistus, tugev

meeskonnavaim ja ühine tegutsemistahe, mida vajatakse ka igapäevases kusetöös ja Kaitseüha ettevõtetes.

Tuleb loota, et selline hea koostöö jätkuks ja laieneks ning loodetavasti järgmisel aastal me võidame nii kui nii!...! Olenemata sellest, kes konkreetset võidab.

Uno Minka
Võrumaa Maleva
teavituspealik

Isamaalisus on põhiväärtus ja elutingimus

Eesti) elanikele, sealhulgas Petsamo, Salla-Kuusamo idaosas ja Karjala on suuremas osas perifeeria, mis Venemaa valitsejaid ei huvita, sest seal ei tule tähelepanuväärset korruptsiooniraha „riigimasina õlitamiseks“.

Rahvuslikud laulud on loodud täiesti erinevatel ajastutel võrreldes tänapäevaga. Kas me peaksime siis need nüüd hülgama kuna nendes räägitakse isamaast ja isegi vere valamisest isamaa eest? Kas peaksime hakkama laulma „Mu sootu maa, mu õnn ja rõõm...“? Või peaksime andma täiesti väärast pildi sellest, et möödunud sajandi viimastes sõdades peadi 100 000 soomlast ja ligemale sama arv eestlasi valasid oma verd ja andsid elu oma riikide vabaduse ja iseseisvuse eest või nimel. Nii siin- kui sealpool Soome lahte võitlesid soomlased ja eestlased oma riigi vabaduse ja iseseisvuse nimel. Ühtel see õnnestus, teistel kahjuks mitte. Ilma nende võitlusteta poleks tollel tänasel dotsendil olnud võib-olla isegi võimalust siia ilma sündida.

Paljud soomlased ja ka paljud eestlased võivad põhjendatult küsida, kuhu on kadunud meie isamaalisus ja rahvustunne. Eestlastel löi see korraaks välja nri. „laulu revolutsiooni“ perioodil. Tänaseks pole sellest suurt midagi järele jäänud, mida näitas ka „üritus“ nimega „Vabaduse laul“. Siinkohal vajab ehk märkimist, et sõna „üritus“ tähendabki ebaõnnestunud katset. Isamaalisus ja rahvustunne on siiski need püsiväärtused, mille abil rahvusriik võib säilida iseseisvana ja ühtsena. Kui need väärtused kaotatakse, siis kaotatakse korvamatu põhiväärtused. Meilgi on praegu võimu teotamise juures enamuse sellest sugupõlvest, kes ei näi asjakohaselt märkavat ega mõistvat eelnenud põlvkondade tegevust meie riigi iseseisvuse

loomisel ja selle säilitamise püüetel võitluses suurriikide totalitaarsete režiimide ja neid omakausiliselt toetanud teiste suurriikide kavatsuse ja tegude vastu. Kui verbaalselt n.ö. moka otsast veel öeldaksegi midagi eelkäijate kiituseks, siis tegudeni enam kuidagi ei jõuta. Nad vist unustavad, et just eelkäijate tegevus on andnud neilegi võimaluse elus edasi üldse võeti. Või imetlevad nad ainult „oma naba“, püüdes selle ümber märgata „püha aupaistet“?

Jah, Vabadussõja mälestussammas on küll nüüd olemas, kuid me kõik mäletame, kui palju „tarku“ oli selle kavatsuse teostamise juures sõna võtnud, seejuures vist isegi mõtlemata sellest, mille kohta sõna üldse võeti. Mälestussammas on mälestusmärk, sümbol ja kui keegi näeb selle ainult kunstiteost või välist külge, siis pole ta küll midagi mõistnud asi olemusest.

Vastvalitud Vabariigi president on vargsi lubanud, et nüüd, kui läänega integreerumise kriteeriumid on täidetud ja pea kõik võimalikud eesmärgid sellel suunal saavutatud, tuleb meil hakata rohkem enda eest seisma. Kas sellega tulevad kaasa ka need poliitikut, kes juhivad ja valitsevad meid täna ja homme? 50 aastat teiti siin maal ja tehakse osalt praegugi Soome lahe põhjakaldal kumardusid ida poole ja nüüd juba 20 aastat kumardame siin lääne poole, kunas tuleb aeg selg sirgu ajada ja rääkida oma lugupeetavate partneritega ja sõpradega nagu mees mehega, ausalt ja selgelt, põhjendatult, nagu seda tegid meie saadikud eesotsas akadeemik Endel Lippmaga NSV Liidu Rahvasaadikute kongressil, kus koostöös meie lõunanaabrite ja kaaskannatajatega suudeti kõigele vaatamata kogu punasele massile selgeks teha Molotov-Ribbentropi pakti ole-

mus ja selle alusel toimepandud aegumatud kuriteod riikide ja rahvaste vastu. Tõde on valus, eriti kui selgub, et paljud kiidetud ja rahvastele üllastena pakutud teod, kasvõi Dresdeni ja Kölni, Tallinna ja Narva barbaarsed pommitamised, on tegelikult olnud kuritegelikud. Kui see aga nii polnud, siis mis on põhjuseks, et veel 65–70 aastat peale mõnede sündmuste toimumist on need veel SALASTATULT ARHIIVIDE LUKKUDE TAGA? See peab olema väga mõjuv põhjus, et nii käituda. Peavad olema väga häbiäärseid asjaolusid, mida varjata nii oma rahva kui maailma eest.

Kas meie, Eesti, rahvalikud ja isamaalised laulud on kellegi viha või vägivaldsust esilekutsuvad? Kui kellegi selline mõistmine tekib, siis sellel inimesel peab ikka olema küll väga eriline arusaamine lauludest ja nende väärtuspõhisusest. Umbes nagu teisel soome dotsendil Johan Bäckmanil. Laulud ju räägivad sellest, mis on juhtunud ja mida on tehtud. Meil pole põhjust häbeneda oma minevikku, kui vast senini vaeeldav „1939. aasta hääletuste alustamine“ kõrvale jätta. Kas tuleb hakata noortele vaatama, et sõda pole üldsegi vägivaldne nähtus? Ometi sõda on julm ja vägivaldne alati. Nagu soome, nii ka meie noored peavad teadma, et sõda ja vägivald on möödunud sajandil tulnud meie osaks just idanaabri poolt. Sellega seoses ei tuleks kohut mõista mitte soomlaste ega eestlaste, lätlaste jne. üle vaid N-Liidu juhtide ja nende abiliste – kaasaalaste üle.

Venemaal on jälle omaniku võetud vägivalga abil sündinud ja vägivalga abil elanud N-Liidu hümn, tõsi teiste sõnadega. See on ilmselt nende (valitsejate) komme eneseväljenduseks. Meie leiame, et eetilisi küsimusi ei saa käsitleda valede või võltskaunistuse kaudu. Natsionalismi tuleb mõista kui

rahvuslusi ja rääkida tuleb isamaalisusest ning traditsioonilistest eestluse põhiväärtustest. Vaatamata sellele, et alles äsja keegi eesti noormees Eesti Televisiooni saates puhtsõdamlikult väitis, et tema küll ei saa aru kes need eestlased ikka on, ega oska ka ennast eestlaseks pidada, sest Eestimaast olevat niipalju sõda ja rahvaid üle käinud, et kõik olevat juba segunenud? Kõllep ta ei saa siis mõista ka seda, mis on eestlus ja sellest on kahju, sest tema pole kahjuks aiunud, kellel kommunistlik ideoloogia ja propaganda, mida toetab oma kosmopolitsusega tänapäeva n.ö. massikultuur ja massimeedia, on ajud nii siledaks pesnud, et hallolus on kas ära unutanud või täiesti läbiipaistvaks pestud.

Ja lõpetuseks ei saa jätta ütlema, et rahvustunne on väikerahva liikmel eriti väärtuslik tunne. Kuidas me saaksime olla rahvusvaheliste organisatsioonide liikmeks ja võtta osa nende tegevusest kui meil poleks oma identiteeti, oma isamaalisust ja oma rahvustunnet, omi huve? Me oleksime kui puupakk ulpimas vaid teiste riikide tahmiste armust. Üks külg teaks meid ühte ja teine teise suunda. Kui meil oleks selles mõttes ükskõik, siis võiksime ju ka spordivõistlustel lehvitada sinimust-valge asemel ka punase või sinise või koguni rohelise lipuga! Ka praegune olukord ELis näitab, et rahvustunde säilitamine on oluline ja seda mitte ainult n.ö. väikeriikide, -rahvaste osas.

Ärgem siis salakem oma isamaad, oma rahvust, oma minevikku nagu ka mitte oma keelt ja kultuuri ning kõiki teisi meie isevismatelt poolt aegade jooksul loodud väärtusi. Olgem nende üle uhked ja arendame eestlust edasi. Eestlane olla on uhke ja hää! Ja mitte ainult sõnades.

Metsa magamistoas

Viljandimaa kodutütred-noorkotkad külastasid õppepäeva raames 28. septembril Aimaloodusmaja. Meid võitis vastu looduskeskuse juht Mihkel Maala. Kõigepealt vaatasime õpitöös filmi metsa eluringist. Paarikümneminutilise film andis ülevaate metsa eluringist: seemned, puukool, metsaistutus, metsahooldus, metsaraie. Graafiliselt oli kujutatud metsa kasvamine millele kulub hulk aastaid. Ja tekkiski küsimus – mis oli enne kas seeme või puu? Loodusfilm vaadatud, seadime sammud üle. Vanas aias oli väike näitus kus hoiti metsandusega seotud inventari. Enlist huvi pakkus ära-

vamine milleks mida kasutati. Kõige raskem oli arvata mida tehakse pika varre otsas oleva metallist lehvikuga. Selgus, et sellega saab metsas kahjutul materdada. Edasi läksime metsa. Seal uudistasime metsamärke: kus oli keegi püherdanud, kus oli keegi puudega maiustanud jne. Kuusepuu juures saime teada, et puu vaiguga ravib puu talle tekitatud haavu. Seega kuusevaik on ka inimese haavadele parim esmaabi. Samuti külastasime metsa magamistuba st kuusikut. Seal oli tõeliselt hämar ja unine, täpselt nagu une-eelses magamistoas. Ja milleks on keset metsa bassein? Ikka selleks, et kahjutul

metsas kustutada, pole vaja vett kaugelt tassida. Metsaring tehtud saabusime tagasi õpituppa. Siin kuulasime huvitavat juttu metsa- ja koduloomadest, saime näha ning katsuda loomade koljusid ja nahku. Kolju ja hammaste ehituse järgi sai aru kas loom on kiskja või segatoiduline ja määrata umbes looma vanust. Kõige pehmem nahk oli nugisel, palju kõvu harjaseid jällegi metsseal. Loomade pabulate järgi sai teada, millest ta toitub. Näiteks metsise põhiroaks näisid olevat puuokkad. Ja muidugi puugid ja pödrakärbsed, need on ju küllaltki pisikesed putukad. Aga meie saime neid näha mikroskoobi all nii et pödrakärbes oli peopesa suurune, küll oli jube elukas.

Nüüd olime küll nii targad, et õpetaja Annel oli meie jaoks valmis mõeldud paar küsimust, millele kirjalikult vastasime. Elevust oli palju, sest kes õpetajat hoolikalt kuulas, sellel vastustega probleeme polnud aga hakkama said kõik lapsed. Viimane küsimus oli eriti põnev: tuli käsi pista läbipaistmatusse kotti ja ära arvata, millise looma nahk seal on. Lõpuks toimus veel väike komming ja oligi meie õppepäev lõppenud. Täname südamest õpetajaid jagatud tarkuste eest ning kindlasti tahame metsa külastada uuesti lumisel talvel.

**Kerstin Käärik
noorteinstruktor**

Eesti sõjameeste edukas sportlik saavutus

Ajalehe „Reserviläinen“ septembrikuu number annab teada, et juulikuu alguses toimusid Soomes, Dragsvikis, Põhjamaade sõjaväelaste meistrivõistlused, millest ametlikult võtsid osa üks Norra, kolm Soome ja kaks Taani võistkonda. Rootsi ei suutnud seekord oma võistkonda üldse kokku panna. Külalistena, väljaspool võistluste arvestust, olid võistlustele kutsutud ka Eesti. Meie mehed esinesid väga hästi, saavutati esikohad nii patrullivõistluses ning ka laskejooksuvõistluses. Patrullivõistlus oli sisuliselt kombineeritud orienteerumisvõistlus umbes 15 km distantil täiendatuna ülesannetega kauguse hindamisest, aerutamisest ja käsigranaadi viskamisest. Pat-

rullivõistlus võideti meie meeste poolt üsna veenva eduga teiseks ja ühtlasi Põhjamaade sõjaväelaste meistriks tulnud Norra võistkonna ees, vahe oli enam kui 5 punkti. Samas edestasid norralased kolmandale kohale tulnud Soome I võistkonda vaid 0,78 punktiga ja soomlased omakorda olid neljandaks jäänud Taani II võistkonnast paremad 8,48 punkti. Laskejooksu võistluses said teise koha ja Põhjamaade sõjaväelaste meistritiitli Soome III võistkond, kellele järgnesid Norra ja Taani II võistkond. Kahjuks ei nähtu artiklist, kes Eesti sõjaväelasi nendel võistlustel esindasid, aga tublid mehed kindlasti.

Võistlusmatk „Kuperjanovlaste rada“ on tõeline jõukatsumine

Reedel, 23. septembri õhtul anti Helme ordulinnuse varemete lähisel start järjekorsete Valgamaa Maleva noorteinstruktori Kaimo Vahtra ja tema abiliste korraldatud võistlusmatkale „Kuperjanovlaste rada 2011“.

Valgamaa maleva noorteinstruktor Kaimo Vahtra rääkis, et esimene taoline noorte jõu ja osavuse proovilepanek, mis sai nimetuseks „Kuperjanovlaste rada“, toimus 19. septembril 1998. aastal. Kuna noortele seesugune ekstreemspor meeldis, tekkis mõte sarnaseid ettevõtmisi jätkuvalt korraldada ning edasi arendada. Tema hinnangul on „Kuperjanovlaste rada“ noorte jaoks aasta tähtsaim ja oodatuium sündmus. Võistlusmatk „Kuperjanovlaste rada“ on võistkondlik. Võistkonnas on neli liiget. Võistlusel osalejad saavad oma võimeid proovile panna, liikudes varjatult metsas.

«Rada on raske, ja seepärast peavad võistlejad arvestama nii ajaga kui oma füüsilise vormiga,» rääkis Vahtra. Ta lisas, et võistlusmatka kogupikkus on nooremal ja keskmisel vanusegrupil kuni 20 km, vanemal astmel kuni 40 kilomeetrit. Võistkondadel tuleb maastikul liikuda jalgsi ning täita neile antud ülesandeid. Näiteks peavad nad sooritama esmaabiülesande, lükkama autot, viskama «granaati», laskma õhkrelvast, läbima takistusraja, roomama takistuse all, laskma vibu, ületama veekogu ja veel palju muud. «Noor inimene, kes iga päev treenib ja vähegi liigub, teeb selle võistluse edukalt läbi,» ütles Vahtra.

Arvestuslikult läbivad võistkonnad tunnis orienteeruvalt kaks kilomeetrit. Tsiguliina Keskkooli viienda klassi õpilased Kristi-Helena Kutsar, Kaisa Kerge, Pauliine Saega ja Triin Talvik moodustasid võistkonna nimega „TSKK“. Nemat said informatsiooni Kaitseleidu Valgamaa Maleva poolt korraldatava võistlusmatka kohta oma inglise keele õpetajalt Svetlana Operilt.

„Vanemad aitasid meil kodus võistlusmatkaks vajalikud riided muretseda ning varustuse kokku panna. Nad mõistsid väga hästi, et me tahame

• Võistkond teeb kaardi järgi kindlaks oma asukoha ning edasi liikumise suuna

• Võistlejad meditsiiniülesannet lahendamas

nendel võistlustel osaleda,“ selgitasid tüdrukud. Nende arvates on kõik väga põnev. «Alustame pimesdas. Seda, et raskeks läheb, me küll ei karda. Sest olene maast madalast sporti teinud ja varemgi Valgamaa maleva korraldatud ettevõtmistes osalenud,“ väitsid nad. Võistkonna „Võrumaa Noored Kotkad“ liige Kaspar Kaasla ütles, et ta käis oma kaaslaste Kevin Koskineni, Margus Nirgi ja Taavi Helistega ka mõõdund aastal korraldatud „Kuperjanovlaste rajal“. „Eelmisel aastal tulime keskmise vanuseastme võitjaks. Oli väga lahe. Hästi organiseeritud võistlus. Kontrollpunktides olid huvitavad ülesanded. Hästi on meelde jäänud side- ja meditsiiniülesanne ning Väike-Emajõe ületamine. Oline luure oli ka väga huvitav. Anti viis tundi aega. Meie arvasime esialgu, et teeme selle ühe tunni aja läbi, aga võta näpust. Neli ja pool tundi läks ära,“ selgitasid noormehed. Nad lisasid, et

eelmisel aastal auhinda vastu võttes lubasid nad järgmisel aastal kindlasti tulla ja ausate poistena tulidki kohale. „Tulime oma tiitlit kaitsma. Ette valmistamiseks küll eriti palju mahti ei jäänud, sest muude asjade korraldamine võttis palju aega ära. Kuid loomade, et jõudu ja energiat jagub, et paremate hulgas rajalt naasta. Olime kõik kõvad sportlased. Suusatame, käime jõusaalis, harrastame kergetõustikku. See räägib juba isegi enese eest,“ olid Võrumaa noorkotkad optimistlikud. Antsla üksikkompanii noored kaitseleitud Taimar, Taiger ja Tauno Sügis ning Meelis Meema ütlesid, et võistlusmatk „Kuperjanovlaste rada“ nendele üle jõe ei käi. Ka kontrollpunktides on kõik ülesanded arusaadavad ja teostatavad. „Ainult vibulaskmise ja sõlmedega võib teatavaid probleeme tulla. Nendega olime jännis juba noorkotkaste ajal,“ ütlesid noored kaitseleitud mehed. Alutagus ringkonna kodutüt-

FOTO: V. JÄRVE

• Võistleja on asunud trassil ette tulnud veekogu ületama

red ütlesid, et nemad osalevad võistlusmatkal „Kuperjanovlaste rada“ juba kolmandat korda. „Elamused on nii võrratud, et tuleme järgmisel aastal kindlasti jälle,“ töötasid nad. Ühtekokku võitis võistlusmatkasta 19 kodutütart ja noorkotkaste neljalikmelist võistkonda. Noorimad võistlejad olid 10-14 aastased, neile järgnesid keskmise astmesse kuuluvad 15-17 aastased ja kolmandasse gruppi 18 aastased ning vanemad. Varasemast enam oli sel aastal kaasa löömata vabatahtlikke, kes noori abistasid ja turvasid. Ka võistlejate toitlustamine oli väga hea. Noorema astme võistlejatest oli südikam Valga põhikooli võistkond. Keskmises vanuseastmes olid taas võitmatud Võrumaa noorkotkad ja vanemas astmes osutus võitjaks Tsiguliina keskkooli võistkond. Sellesse võistkonda kuulusid ka need kolm noorkotkast, kes tegid kaasa kevadel toimunud Mini-Erna võidukas meeskonnas. Kolmeteistkümnendat korda toimunud võistluse korraldajad olid Noored Kotkaste Valgamaa Maleva ja Kodutütartade Valgamaa ringkond koostöös Valgamaa Malevaga.

**Vello Jaska
Valgamaa Maleva
teavituspealik**

1938. a põhiseadust ei jõustatud, kuna see jätkuks punased võimuta

Ettekanne Jüri Kuke mälestuskonverentsil 27. märtsil 2011. a. Soovin arutada riigipiiri ja põhiseaduse küsimust. Eesti riigi taastamine selle järjepidevuse alusel 20 aastat tagasi oli enamusel mõistetav. Miks Eesti Vabariigi taasiseseisvumisel enam ei sobinud sellele ennesõjaajale, 1938. aasta põhiseadus? Lennart Meri soovis tingimata olla taastatud riigi esimene president. Kui aga presidendivalimisel oleks õiguslikuks aluseks võetud seni kehtinud 1938. aasta põhiseadus siis tõenäoliselt poleks Lennart Meri saanud presidendiks tõusta... Samuti poleks ideelised tippkommunistid uuesti saanud kõrgeid riiklikke ametikohti. Erastamise ajal poleks seesugused saanud ärastada, varastada, üledoõ rikastuda. Nüüd aga on riigi kullavarud kus seda ja teist kadunud. Asemele ilmusid nn väärtpaberid, paraku ei saanud nende eest „planeeritud“ intresse. Nn väärtpaberid sõi näljane pangarott ära, kullale aga poleks pangaroti hammas peale hakanud. Keegi millegi eest ei vastutanud. Seadusi lihtsalt polnud. Endist põhiseadust ei peetud enam kehtivaks, uut põhiseadust aga polnud...

Jüri Adams mõtles küll välja „ajakohase“ põhiseaduse, see võitis aega, kuid temagi sattus märkamatuult petetute hulka. Iseasi, kas ta ise sellist aru sai. Kui aga oleks pidanud ta mõistma seda, et uus põhiseadus polnud eesti rahvale legitiimne, kuigi rahvas selle dokumendi poolt pikemalt mõtetamata hääletas. Poolt hääletajatest võib vahest arugi saada kuna eesti rahvas oli oma rahvuslikest juurtest ära lõigatud, ei teadnud uue põhiseaduse olemusest ega mängudest selle ümber midagi, kuna hääletajatele oli soovetatud juurdund sõna „konstitutsioon“ tol hetkel omases. 2. veebr 1920. a Tartus allkirjastatud Eesti-Vene rahulepingust peaks maailma riikidele saama eeskjulu. Dokument on tolle ajajärgu arukate riigimeeste poolt koostatud, mis omakorda kohustab meid küsima: „Kus on meie samasugused targad riigimehed tänapäeval?“ Järgides nend protsessi, mis on toimunud pärast 1920. a Tartu rahu sõlmimist, peame tunnistama, et Jaan Poska sarnaseid riigimehi meil käesoleval ajal enam lihtsalt pole. Riigi eesotsas on tegemist

huvigruppide ja kollaboratsioonistidega, kes juudasekkide eest on valmis ükskõik milleks, sealhulgas loobuma Eesti Vabariigi territoriaalsest terviklikkusest. Mõne riigiametniku seisukoht on aga lausa kuritahtlik, sest tema arvates ongi valega saavutatud „õigus“ just tema ameti juurde kuuluv karistamatus õigus. Seesugust ei häiri sugugi, et enamus eesti rahvast näeks sellist ametnikku parema meelega Patarei vanglas...

Kas neid kahte siin esitatud näidet on meie riigi paljud teadlased, õppejõud, juhtivoliitlud vaikimisi aktsepteerinud? Keegi ju ei protesteerigi ega juhi tähelepanu negatiivsetele asjaoludele... Kas siis niiviisi kaitsemegi oma põhiseadust? Kas kirjeldatud käitumine ikka on väidatavale õigusrigile kohane?

Kuigi 1994. a Vene väed okupeeritud Eestist lahkusid, jätsid nad teadlikult siia oma nn reservjõud. Idanaabrite aga ei esitatud ühtegi ÜROs vastuvõetud juriidilist kohustust „kaasmaalased“ nende ajaloolisele kodumaale repatrieerida. Aga miks siis ikkagi niiviisi tehti? Lisaks ignoreeris Lennart Meri oma volitusi, jättes Eestisse umbes 20 000 Nõukogude armee eruvõhvi.

Nüüd aga levitab Vene diplomaatiline panaplagu kuuldisi ja ähvardusi ÜRO normide ignoreerimisest ja nn kaasmaalaste diskrimineerimisest Eesti Vabariigis. Okupatsioonijärgne pöördandina siia jäänud „venekeelne elanikkond“ olevat tõeline „kangelane“, kes olevat sunnitud suures vaesuses elama fašistide, natsionalistide, rassistide, russofoobide ja igat tüüpi tsühnaade seas... Ja kirjeldatud situatsioonis kooris karjades: „Zdesj Rossija! Zdesj Rossija!“ „Fašism ne proidjot!“ „Diskriminatsija ne proidjot!“ Seesuguseid hõikeid kuulsin ka Riias tänavu 16. märtsil.

Äraseletamatuks faktiks jääb, miks siis need „rohutud“ nii kangeid tahavad sellises vaesuses, vastikus Eestis ja Lätis edasi elada – mitte oma emakesele Venemaale tagasi pöörduda...? Eesti riik ja eesti rahvas jäävad ka edaspidi püsima, kui ükskord ometi vabaneme oma senistest poliitilistest perverssustest, hakkame riigina käituma ja säilitame oma rahvuskultuuri!

**Osvald Sasko
Tartust**

Mälestusmärk riigimehele

Esmaspäeval, 5. septembril avati pidulikult mälestusmärk Mulgimaalt pärit arstile, riigimehele ja diplomaadile Friedrich Karl Akelile, tema sünnikohas, Halliste vallas, endise Nosi karjamõisa maadel, täpselt tema 140. sünniaastapäeval. Tegelikult oli see juba teine kord talle mälestusmärgi avada, sest 10 aastat varem oli mälestusmärk avatud endise Kaubi karjamõisa pargis. Mälestusmärgi uude kohta paigutamine tulenes asjaolust, et andmete täiendaval uurimisel selgus lõpuks riigimehe tegelik sünnikoht.

Mälestusmärgi uuele avamisele oli kogunenud enam kui sada inimest nii lähedalt, kui kaugel. Kohal olid Riigikantselei ja välisministeeriumi esindajad, Eesti Üliõpilaste Seltsi meeskoor, korpi! Fraternitis Estica liikmed, Muinsuskaitse Ühenduse, Viljandi maavalitsuse, Halliste vallavalitsuse ja teiste lähemate valdade juhid ning palju teisi. Sündmuse jäädvustas ka televisioon.

Ettevõtmist ilmetasid Halliste Põhikooli laululapsed ja muidugi EÜS-i meeskoor. Lehvitsid lipud, mälestusmärk kaunistati lilledega ja süüdati ka mälestusküünlad.

Avamise tseremoonia juhiks oli Riigikantselei Toomas Kiho. Sõna võisid endine Eesti vabariigi välisminister, suursaadik Trivimi Velliste, ajaloolane Toomas Hiio, Akelile

perekonna esindaja Kristiina Treude ja Halliste vallavanem Andres Rõigas. Mälestusmärgi pühitses EELK peapiiskop Andres Põder.

Peale mälestusmärgi avamist paluti kogunenud rahvast Halliste Põhikooli aulasse kõnekoosolekule, kus kõneldi Friedrich Karl Akelist põhjalikumalt ja kooli ruumides oli välja pandud ka fotostendid

F. K. Akeli elust ja tegevusest kaasa arvatud tema ebaseaduslik represseerimine nõukogude okupatsioonivõimude poolt. Hästi korraldatud ettevõtmine lõppes mõnusa kehakinnitamisega ja teadmise, et rahvas ei unusta oma haid riigimehi ja austab nende mälestust.

Kohal käis Rein Kikas

Jänes „Rebaseretkel“

Sakala Maleva rännak „Rebaseretk“ toimus Viljandimaal, Viiratsi valla maadel. 2011. aasta „Rebaseretke“ korraldas Naiskodukaitse Sakala Ringkond. Kõik sai alguse sellest, kui mõeldud aastal „Rebaseretke“ ise koos Liina Lehesega läbisin. Reipal sammul rajal kõndides ning ilma asju arutades, tekkis liinal kõsumis, et miks ei võiks „Rebaseretke“ korraldajaks olla Naiskodukaitse. Enne kui arugi saime, oli Sakala Malevas ära otsustatud, et 2011. a „Rebaseretke“ korraldajaks on Naiskodukaitse.

Retke peakorraldaja Liina Lehes eestvedamisel moodustati töögrupp, tehti ettevalmistused, koostati retke juhend, valiti välja sobiv rada, mille kilometraaz pidi mahtuma 28-30 km vahele.

Rännak on pühendatud kunagise KL Sakala Maleva instruktori leitnant Alfons Rebase ja tema sõjameeste mälestusele. Alfons Rebane oli üks tähelepanuväärsemaid eestlastest sõjamehi Teises Maailmasõjas.

Raja pikkuseks sai 29,9 km, toimumiskohaks Viiratsi valla piirkond. Ringkonna esinaine Tiina Ott edastas teavet retke toimumise kohta kõikidesse valdade lehtedesse ning ka kohalikele ajalehtele „Sakala“. Osavõtjate nimekirjalt täius hoogsalt ja oli tore, et kirja panid end mitmed ka väljastpoolt Kaitseliidu organisatsiooni.

Päev enne retke tegime viimaseid ettevalmistusi. Naiskodukaitsejad Ele ja Liina Lehes sõitsid rada tähistama. Rajale tähistamiseks pandis üks Saareküla külaelanik huvi, et mis siin toimuma hakkab. Ele andis kiire ülevaate järgmisel päeval toimuvast retkest, mis pühendatakse Alfons Rebasele. Selle peale teatas vanahärra, et Alfons Rebane oli olnud tema isa väga hea sõber ja just selles samas talus, kust retke rada moodus, oli Alfons Rebane olnud sage külaline. Seega oli retke raja valik lausa suurepärase! Ei teagi, kas tuli see naiselikut vaistust raja valikul või oli lihtsalt juhuste kokkulangemine?

24. septembril hommikul kell 8.30 kogunesime KL Sakala Maleva staabi juures. Korraldajad komplekteerisid veel tootlustus- ja esmaabipunkti tarbeks varustust. Osalejad pakkisid seljakotte, ise hoolega kaalu kontrollides, kas ikka on nõuetekohaselt raskuseks 10 kilogrammi. Poole kümneks suundusime stardi paika.

Kell kümme ütles maleva väljavalitu Vello Jaska Valgamaa maleva teavituspealik

tegevuse korraldamisele aitasid annetusi tehes kaasa: AS ANTILA, MTÜ Viljandi Rattaklubi, Peetrimõisa Villa SPA Hotelli, OÜ Vika Villavabrik, Armina Women OÜ, Olustvere Mõis, Eve Hinrikus FIE ilusalong, OÜ Gift Line, OÜ Arturi Juures, MTÜ Eesti Pärimusmuusika Keskus, OÜ Gerdetta, OÜ Vabamees, Terwise- ja Ilukabinet; FIE Harry Kare, Rahva Raamat AS. Väga suured tänud kõikidele abilisile ja sponsoritele.

Selle tõeada ja vajaliku ettevõtmise võtame kokku tuntud lasteraamatu tegelaste suu läbi.

„Mis päev praegu on?“ „Praegu on täna“, piiksatas Notsu „Minu lemmikpäev“, vastas Puhh

Leana Lemming
Tiina Ott

OMA MA

Tellimisnumber 00911

Toimetus

KL Sakala Maleva
Peetrimõisa 71024
Viljandimaa

Väljaandja

Kaitseliidu Sakala Maleva
pealik mjr Kalle Köhler,
lauatel 717 9201, faks 717 9200,
e-mail: oma.maa@mail.ee

Toimetajad

Rein Kikas 5331 3274,
e-mail: rein.kikas@mail.ee
Kerstin Käärik 522 1866,
e-mail: kerstin.kaarik@mail.ee

Valgamaa Maleva liige Aili Popp on taas Euroopa meister jahilaskmises

Jahilaskmine on spordiala, mis on Valgamaale küllaltki palju tuntust toonud. Esimesest kuni kolmanda juulini toimusid Ungaris Euroopa meistrivõistlused kombineeritud praktilises jahilaskmises. Nendel võistlustel tuli naiste arvestuses teist aastat järjest Euroopa meistriks Valgamaa nimekas laskesportlane, Kaitseliidu Valgamaa Maleva kaitseliitlane, Aili Popp.

„Võistlus oli algusest peale väga pingeline. Eriti minu jaoks. Sest esimesel päeval oli väikeid tagasilööke ehk teisisõnu ebaõnnestusid,“ selgitas võistlusel naasnud jahilaskur.

Tema sõnul mängis suurt rolli ka ilm. Tugeva tuule ja vihma tõttu muutusid märkide lennu trajektooriid päevas mitmeid korra. „Sellest tulenevalt olid võistluse esimese päeva tulemused

minu jaoks üpris masendavad. Aga teisel päeval tegin juba oma laskmist ja vahed liidritega vähenesid. Enne viimast võistluspäeva olin teisel positsioonil ja ma teadsin, et hea laskmise juures suudan korralda eelmise aasta tulemust, ehk teisisõnu, võita taas Euroopa meistri tiitel,“ rääkis kõrgeste tunnustustega pärjatud Popp. Vestluskaaslane rääkis, et

kolmanda võistluspäeva hommikul olivat tal uni läinud juba kell viis hommikul. „Õigest magamisest ei saanud asja kõik need Ungaris veedetud päevad, sest närvipinget oli nii suur. Enne lasketiiru minekut tegin väikesi jalutuskäike ja püüdsin asja rahulikult võtta. Tiirus aga istusin oma relvaga teistest eemale ning proovisin mitte tulemusele mõelda. Eesmärgiks oli teha oma tavapäraselt hea laskmine,“ meenutas laskesporti harrastav naine.

Vintrelva tiirus viimast harjutust sooritades oli tekkinud veel selline olukord, et kohtunikud lugesid Poppile viie tabamuse asemel neli ja kirjutasid esialgu tabelisse ühe nulli. Laskur ise oli aga väga kindel, et ka viies lask pidi märki tabama. Pärast peakohtuniku sekkumist ja tabamuste täiendavat kont-

rollimist selguski, et kõik viis tabamust olid siiski märgis.

„Peale vintrelvaga laskmist teadsin, et tulemused on üsna võrdsed. Haavliitrius eksisid vaid mõned korrad. Kuid punktide kogusummast piisas, et taas võitjaks tulla,“ ei varjanud laskesportlane oma rõõmu.

Kokkuvõttes jäi kahekolme Euroopa meister saavutatuga rahule.

„See oli väga edukas võistlus ning annab mulle kindlasti juurde enesekindlust ja tahet heaks ettevalmistuseks järgmiseks, 2012. aastal toimuvateks, Euroopa meistrivõistlusteks kombineeritud praktilises jahilaskmises,“ liias kindla käega laskur Aili Popp.

Naiskodukaitsejad tõid lastele rõõmu

On pealelõunane aeg, sügis tunneb ennast Viljandis koduselt ja eputab oma kirju kostüümiga. Viljandi Lasteabi- ja sotsiaalkeskuse parklasse sõidab tavapärasest rohkem autosid, kuid nendest ei tule välja „inimesed“. Lastele lähevad külla hoopis Põrsas, Teletups, Jänes, Karu, Kajakas, Hiired ja mitmed teised loomariigi asukad. Viimasena tuleb väärikal sammul Lõvi Leo. Temal, kui politseinikul, lihtsalt ei sobi keksida.

Viljandi Lasteabi- ja sotsiaalkeskus on suur ja tore lasteasutus. Seal on särastatavad lapsed, palju tegusaid lapsevanemaid, vanavanemaid ning töötajaid, kes tavapäeval korraga kokku ei saa. Kolmapäeval, 28. septembril, oli kõigil võimalus keskuse õuel koos mõnusalt aega veeta heategevuslikul ettevõtmisel „Sära silma“. Sellel päeval oli hoov lapsi ja rõõmukilkeid täis. Kuulda ja näha oli äratund-

misrõõmu, kõik vanad sõbrad kallistavad.

Naiskodukaitse Sakala Ringkonna eestvedamisel ja Viljandi Lasteabi- ja sotsiaalkeskuse töötajate, noorkotkaste ning Politsei Naisühenduse toel toimus keskuse aias erinevaid tõeadaid sportlikke ja vähem sportlikke ettevõtmisi. Võlvuval oli õuealale tekkinud üüratu batuut ja kusagilt oli ilmunud ka suitseva korstnaga katel. Üles oli seatud takistusriba ja vigursõidurada. Batuudil said mõnudes vedruda ka need lapsed, kes muidu liiguvad ratastoolis ja tuli välja, et ka ratastooliga on lahe vigursõitu teha.

Otsida sai militaarsete esemeid ning kõik soovivad jõudsid anda oma panuse päeva meenutava kunstiteose valmistamiseks. Lapsed said koos vanematega või kasvatajatega joosta, hüpata ja rõõmsalt ringi sebida ning lasta endale teha lõbusaid näomaalinguid. Tegevuste vahel lõbustasid

ning suunasid lapsi Teletups, Notsu, Jänes, Karumõmm, Hiir, Lehm, Lõvi ja teised põnevad loomad ning linnud. Ettevõtmise oodatud osaks kujunes suur pannkookide söömine. Õnneks ei tea me ühtegi last, kellele pannkookid ei maitseks. Hõrk ja võrratu pannkooki lõhn tegi ka sellel korral oma töö.

Lastele suunatud heategevusliku ettevõtmise õnnestumisele aitas kaasa ka ilmatähti poolt saadetud soe õhtupoilik. Kuid ega kõike head ju ühekorraga saagi. Meil olid särastatavad lapsed, põnevad tegevused ja abivalmid tegevuste läbiviijad, kuid vihmata ilma jagus ainult loetud tundideks. Seega aitas kogu ettevõtmise õnnestumisele oluliselt kaasa osalejate südamesoojus, kes kinkisid lastele tükikesse muinasjuttu ja särei silmadesse.

Raha selleks ettevõtmiseks kogusime maakaitsepäeval Karksi-Nuia korraldatud heategevuslikul loteril. Hea-

tegevuse korraldamisele aitasid annetusi tehes kaasa: AS ANTILA, MTÜ Viljandi Rattaklubi, Peetrimõisa Villa SPA Hotelli, OÜ Vika Villavabrik, Armina Women OÜ, Olustvere Mõis, Eve Hinrikus FIE ilusalong, OÜ Gift Line, OÜ Arturi Juures, MTÜ Eesti Pärimusmuusika Keskus, OÜ Gerdetta, OÜ Vabamees, Terwise- ja Ilukabinet; FIE Harry Kare, Rahva Raamat AS. Väga suured tänud kõikidele abilisile ja sponsoritele.

„Mis päev praegu on?“

„Praegu on täna“, piiksatas Notsu

„Minu lemmikpäev“, vastas Puhh

Leana Lemming
Tiina Ott

Palju õnne oktoobrikuu sünnipäevalistele!

Harry REBANE 80

Kalle KOIKSAAR 50

Piret Taim,
NKK Sakala Ringkonna
instruktor